

5, 6 eller 7 Aar paa at tilegne sig de Kundskaber, som nu ere nødvendige for at gjenne-
gaae den juridiske Examen, tilmed naar det
dog er uimodsigeligt, at naar han er færdig
med denne Examen, har han endnu overmaade
Meget tilbage at lære i praktisk Henseende,
saaledes at de 7 Aar, som han har tjent for
sin Brud, i Virkeligheden vise sig at give ham
en Lea istedetfor en Machel, og saa at han har
7 praktiske Aar endnu at gaae igennem, for-
inden han kan siges at have naaet det Maal,
hvortil han har stræbt. Jeg antager derfor,
at det vilde være meget heldigt, om man kunde
frigjøre det videnskabelige Studium ved Univer-
siteten i de forskjellige Fakulteter, særligt i det
theologiske og juridiske Fakultet, fra den nu til-
stedeværende uheldige Omstændighed, at Docen-
ter og Examinatorer falde sammen; ganske vist
falde de ikke sammen i den Forstand, at enhver
Professor netop skulde examinere i det Fag, som
han har foredraget ved Universitetet, men ethvert
Fakultet udgjør dog gjerne til enhver given Tid
en saadan Eenhed, de enkelte Docenter ere i
et saadant fortroligt og vegevirkende For-
hold med hverandre, deres Opfattelser komme
i en saa stadigt og nær gjensidig Berøring, at
deres Anskuelse om Videnskaben som oftest
falde sammen. Heraf bliver det da igjen en
Følge, at der i Virkeligheden ikke examineres
i denne eller hiin Videnskab abstrakt taget, men
i denne eller hiin Videnskab, saaledes som
den senest er bleven doceret ved dette eller
hiint Fakultet. Der vilde ganske vist kunne
raades Ved paa nogle af disse Ulemper, der-
for man kunde tilveiebringe Examenkommis-
sioner, sammensatte af saadanne Folk, som vare
i Besiddelse af de Kundskaber, der ere det
egentlige Formaal for Universitetsstudiet, og
tillige i Besiddelse af en praktisk Erfaring, som
efterhaanden har lært dem at skjelne det Væ-
sentlige fra det Uvæsentlige — af Folk, som
kunde ventes at ville forelægge Kandidaterne
Spørgsmaal, der ere af virkelig Betydning med
Hensyn til Prøven af deres Kundskaber, men
fritog dem for en stor Mængde af den Detail,
hvormed de nu belæses, idet der sattes større
Priis paa Sikkerhed i Resultaterne end paa
Færdighed i at opregne de mangfoldige Grunde,
hvorigennem Resultatet er opnaaet. Det kan

ikke nægtes, at naar Studiet drives saaledes,
at man paalægger en Student at lære 99
Grunde for en Ting og 100 imod den, saa er
den stakkels Kandidat, naar han er færdig med
at lære disse 199 Argumenter, ilde stedt, fordi
han saa let glemmer, paa hvilken Side af
Spørgsmaalet det var, at den ene afgjørende
Grund laa.

Jeg maa ikke destomindre dog tilstaae, at
saaledes som Tanken kommer til os her i dette
Forslag, kunde det have sine store Betænkelig-
heder at gaae ind derpaa. Jeg seer meget vel,
at Forslaget er stillet efter Konference med
Ministeren og tiltraadt af denne, og at det
gaaer ud paa, at Pengene skulle stilles til hans
Raadighed for dermed at „indrette“ Examen-
kommissioner. Der kan altsaa ikke ved denne
Leilighed være Tale om Noget, som man idag
vedtager og imorgen forkaster, men der er Tale
om at give Ministeren en Bevilling, for at
han kan træffe de Indretninger, som ere
nødvendige for at sikke denne Sags ordent-
lige Gjennemførelse. Men jeg maa dog paa
den anden Side tillade mig at gjøre det
værede Thing opmærksomt paa, at saasnart man
vedtager en saadan Bestemmelse som denne om
Examenkommissioner, saa tilveiebringer man
derved en fuldstændig Revolution i det hele
Studium, saaledes som det nu drives her ved
Universitetet; men denne Revolution bør ikke
foretages, uden efter en saa moden og grundig
Overveielse, at man kan være sikker paa, at
den Studerende, som da begynder sit Studium
efter de nye Forhold, som stilles ham ved
Indretningen af Examenkommissioner, ikke om
2 eller 3 Aar pludselig kastes tilbage til det
gamle System. Med andre Ord, naar dette
Forsøg gjøres, maa det være forberedt paa en
saadan Maade, at man kan vente, at det vil
slaae sin Prøve, og at man ikke om kort Tid
atter skal forlade det, for at vende tilbage til
det Gamle. Jeg troer derfor ikke, at det er
ganske heldigt, saadan leilighedsvis, og oven-
ikjøbet ikke foranlediget af Ministeren, men
foranlediget af Udvalget, at opføre det i en
Finantslov. Det vilde være meget uheldigt,
dersom man til næste Aar eller maastee om
2 eller 3 Aar fandt — hvad man meget godt
kunde finde — at Forsøget ikke havde været